



W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·



BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK polityczny, społeczny, ekonomiczny i literacki

Poświęcony sprawom miejscowym oraz

Zagłębia Dąbrowskiego.

Cena 3 kop.

CENA PRENUMERATY
 dla miejscowych (i zamieszkałych):
 półroczna Kł. 6.—
 roczna " 8.—
 kwartalna " 1.50
 miesięczna — 50

Adres Redakcji i Administracji: Częstochowa Ajeja 11 № 83, telefonu № 50, skrytka pocztowa № 21, adres telegraficzny „Goniec-Częstochowa”.
 Redakcja otwarta tylko w dni powszednie od godz. 5-ej do 7-jej wieczorem.
 Administracja w dni powszednie do godz. 3-jej wieczorem, w niedziele i święta do godz. 11-jej rano. Będącej bez zastępowania nie wracająca się.
 Prenumerata i ogłoszenia w Częstochowie przyjmują wszystkie księgarnie.

CENA OGŁOSZEN:
 Za jeden wiersz lub jego miejsce na 1-szej stronie 80 k., na IV-jej 10 k.
 Reklamy i Nekrologa za wiersz 20 k.
 Wysłane na wiersz 50 kop.
 Ograniczenia drobne po 8 kop. za wiersz

Sz. prenumeratorów prosimy o wniesienie prenumeraty na II półrocze.

Reprezentantem „Gonia Czestochowskiego” na Sosnowiec i Zagłębie Dąbrowskie jest **Wacław Budzurski** — Sosnowiec hotel „Warszawski”.

Reprezentacją „Gonia Czestochowskiego” na Zawiercie objęła księgarnia pani **Z. Hubickiej** w Zawierciu.

Prenumeratę na „Gonia Czestochowskiego” w Rakowie przyjmie p. **Kolasiński**.

Komu życie jest miłe

Wielki dba o żołądek.
 Znamy powszechnie wyścig z ziom przeciw katarowi żołądka, dożyłki, cholery i innych jego zaburzeń, **głównie można tylko** w składzie apteczny **Słazkiego** w Częstochowie ulica Krakowska № 4. Cena fiak. 2.50, z przesyłką 2.25. 789 16—6

Sabinet masażu i gimnastyki
 ul. Włocławska 24, tel. 111. St. Kifer
 ul. Włocławska 24, tel. 111. St. Kifer

Lekarz-Dentysta
M. GREJNIEC
 Leczenie, plombowanie, czyszczenie, wyjnowanie zębów bez bólu. Zęby szlufane bez podniebienia, prostowanie krzywych i rozszczepionych zębów.
 Alajka № 10, dom p. Rajcherowej, gdzie skład apteczny p. Neufelda, telefon № 108.

Kalendarzyk.
 D. 11 Wrzesnia.
 Imiona chrześcijańskie: dziś Piotra i Jacka jutro Gwidonia W.
 Imiona słowiańskie: dziś Iścislawa jutro Radzimira

NA RUGJI.

Z wakacji.
 — Nie sądzićmy na Rugję — zapewne z patryjotyzmu, a jednak pełno nas w Naubem, Kissingen, Blansenbergu, Osteeid-er.
 — Nie znamy Sońcicy, ani „huńskich grobów”, ani „Kamienia Światowida”. — Może zbyt nam przykre wspomnienie tego, co było, a nie jest. A jednak pełno nas w Copotach, czy w Kolobrzegu.
 — Więc nie. Po prostu Rugja dotąd nie w modzie. — Mimo to nie jest obojętna; jest dla ciekawych—ciekawka: i jako dokument dziejowej przeszłości, i jako wieczne, niezmiennie piękno natury—i jako szlachetność pod różnymi względami.
 Wspominałam „huńskie groby”, naturalnie ochrzone tak przez Niemców; ale nie huńskie to groby, lecz wenezyjskie, słowiańskie. Zupełnie niewątpliwe świadectwo dokąd sięgają kresy nasze. — Świadectwem takim także jest „kamień Światowida”, może oltarz, albo buki prastare, typowe drzewa dla podaj starej Słowiańszczyzny.
 — I ludzie dotąd zachowali coś z tego typu: zapewne—ogółem białe—mają te fizjognomje charakter północny, lecz jasne włosy, długie blond włosy, niebieskie oczy niezmiernie przypominają prusaka. Jest w ich wyrazie łagodność, zamiast hardości, dobrodusznosc—zamiast buty.
 — Czy nie przypominają, że jest ucisk i

Wschód słońca dnia 5 m. 26, za półn. godz. 6 m. 28.
Było dnia: 3 godzin 43 minut.
Wiadomości historyczne: 1709. Bitwa pod Majlapuet. — 1855. Bombardowanie Sweborga. — 1891. Otwarcie teatru Wielkiego po gruntownej przebudowie.

Po odpuście.

Ten kto nie był na stacji drogi żelaznej warszawsko-wiedeńskiej w Częstochowie, w czasie objazdu pociągów zwyczajnymi, objętymi normalnym rozkładem jazdy pociągami, ten niema pojęcia, jakie tam dzieją się sceny na dworcu, przy kasie biletowej, a zwłaszcza na peronie podczas wladania do pociągów.
 Najprzód na długo przed przybyciem takiego pociągu, plac zajazdowy, przytkające do tego ulice i cały dworzec są przepelnione odjeżdżającymi, którzy, znosząc sami jaknajwiększą niewygodę i przykrość, utrudniają dostęp do dworca innym podróżnym. Następnie gdy pociąg zajechał pod peron, rozpoczyna się furzalg szturmu do wagonów. Wszyscy odjeżdżający, przeważnie za biletami 3 klasy, lub też bez biletów, których, z powodu niedającego się opisać ścisłu przy kasie, nie mogli kupić, tłoczą się jeden przez drugiego do wagonów, i wypełniają nie tylko wszystkie przedziały, lecz z wględu na klasy tychże, lecz nadto korytarze wagonów. Podczas tego szturmu podróżni przybyli pociągami do Częstochowy, nie są w możności wydostać się z wagonów, zaś ci którzy jadą dalej, narażeni są na ścisła i czyste na wraze swego miejsca.
 Większa część winy tych nieporządków, leży na administracji dr. żel. która od tylu lat powinna była przekonać się o tych nieporządkach, i zarządzić zmię, które tylko u nas może mieć miejsce, dzięki apatyczności naszej pod różniacej publiki.

Jeżeli przed kilku laty dr. żel. wprowadziła pewne ulepszenia w odjeżdżających pociągów specjalnymi pociągami, wyprawianymi z pod ladowni na stacji towarowej, to mogłaby również zarządzić niedogodnościom, o których powyżej wspominałem, przy odjeździe tych pociągów, którzy wyjeżdżają z Częstochowy pociągami zwyczajnymi, objętymi normalnym rozkładem jazdy.
 Nie moja, lecz kompetentnych w tym względzie kierowników dr. żel. rzeczą, dawać rady dla usunięcia tych przykrych nieporządków, uważałbym jednak za jedyny prawie radykalny w tym celu środek, urządzenie oddzielnego przystanku z potrzebną ilością torów, przed stacją osobową, mianowicie poczynając od tak zwanego mostu kapeckiego w stronę Warszawy. Na tych torach mogłoby przystawać specjalne pociągi patnicze tak przechożące, jak i odchodzące, jak również dodatkowe pociągi tak zwane A. B. i C. dodawanie których w czasie odpustowym okazuje się niezbędną, dla zabezpieczenia od ścisłu i różnych przykrości zwykłych pasażerów.
 Do wspomnianego mostu prowadzi od klasztoru ulica Jasnogórska, która mogłaby stanowić znacznie wygodniejszą, bo krótszą drogę, od dzisiejszej, dla pociągów tak przyjeżdżających, jak i odjeżdżających. Zaś przejście pod mostem umożliwiłoby bezpieczny dostęp do przystanku dla jadących w stronę Warszawy, zmuszonych wsiadać do pociągów po właściwej stronie toru, przeznaczonego dla pociągów idących w stronę stolicy.
 Nie należy wątpić, że również i magistrat miasta, celem ułatwienia pociągów dostępu do i z klasztoru, wybrukowałby na całej długości ulicy Jasnogórską, przyczyniając się tym sposobem do odciążenia części tłumów z aleji, stanowiącej obecnie jedyną drogę komunikacyjną między klasztorem i drogą żelazną. Odpowiednie ogłoszenia na Jasnej Górze, oznaczające czas odjeżdża pociągów tak nadzwyczajnych jak i dodatkowych do pociągów zwyczajnych dopełniałyby resztę.

Nie wiem, czy może być większa ironja, jak ta, którą wydała owa jedna chwila w kształtach tego domu, w jego dachu — i w przypadkiem im naprzeciw postawionej — wielokoplane.
 Czy p. Hansemann odznaczał się poczuciem piękna?—Dotąd nie mówi o tem historia. Ale chyba tak być musiało, skoro odczuł wielki majestat natury i tu właśnie, a nie gdzie indziej zbudował dom sobie i swoim. Nie można tego opisać. Dziwić się tylko można, że tak mało wiemy o bliższym nam, drugim Neapolu. Bliższym geograficznie i uczuciowo.
 Jeżeli gdzie, to nad Bałtykiem unosi się słowiańska Osmetnica i chodzi w swym płaszczu z mgieł, srebrnym łuską fali, lub skrzydeł mowy. W niej też odbija się ten nastroj, który morzem gorczy spłynął z zamku Dwasiaden.
 Nastroj—którego nie czują, czuć nie mogą—niemcy.
 Na 31 grup towarzyskich, które przeszły obok mej ławki, patrzył i duszę w oczach miał jeden jedyny człowiek. Ten—dowiedziałam się później, był turkiem.
 Właściwie to poco Niemcy jeżdżą po takich różnych zakątkach ziemi — niewiadomo. Słyszałam w najpiękniejszych punktach Rugji rozmowę o krzywych (!) bukach, o ubóstwie rosnącej między nimi trawy, o wysiedziatku synowca, o radzeniu się „winkelconsulenta”, o sukni nowej, o pożyczonych a nieoddanych rękawiczkach.
 Zachwytu—nie słyszałam. Pusto też by-

Wykonawca: pomnik, figura, portret, oltarz, roboty przy budowach kościołów, jako też i każde roboty w zakresie rzemiosła wyczołanego, od najwycyfiniejszych do najwycyfiniejszych. Informacja, rysunki i kosztorysy na każde zadanie darmu. Czas przystępny. Zakład Artystyczny Rzeźbiarsko-Hamienski Kruszyński i Proszowski w Częstochowie, Alajka III dom wstawn. 789

Dom Towarowy BRACI BARASCH KATOWICE W TYM TYGODNIU 10% RABATU w Konfekcji Damskiej.

844-1

Nowość!

Największym nowoczesnym wynalazkiem pod
względem kulinarnym i ekonomicznym jest

Nowość!

„ŻYCIE” środek odżywczy bez żadnych składników sztucznych

Wynalazek **Zygmunta Sobocińskiego.**

Drożyzna opału i brak czasu nie pozwalają wielu osobom należycie odżywiać się, bo spożywanie w lichym gatunku herbaty, kawy, lub mało pożywnych zimnych potraw dodatnio na organizm ludzi pracy nie wpływa. Brakowi w tym względzie w zupełności zapobiega nowowynaleziona **Konserwa „ŻYCIE”**, która smakiem i wielką pożywnością częściami swymi przewyższa wiele, bardzo wiele potraw. Jest zdrową i daje się łatwo przygotować, a przez niską cenę jest przystępną dla wszystkich bez wyjątku osób. **Konserwa „ŻYCIE”** nie wymaga zupełnie gotowania: rozbita łyżką w gorącej przegotowanej wodzie, jest już gotową wyborną zupą do zycia. Na 3-4 głębokich talerzy wystarcza porcja konserwy „ŻYCIE” za 26 groszy, a dla pojedynczych osób wystarczy w zupełności, pół porcji za 13 groszy = 1 1/2 - 2 talerzy wybornej bardzo pożywnej zupy.

Konserwa „Życie” jest zupełnie nowym wynalazkiem i wyrobem krajowym.

Nabywać można w fabryce parowej **Jana Szperlinga** w Będzinie, ziemia piotrkowska.

Składy główne w Częstochowie: **S. Ruciński III Aleja dom własny; Z. Sobociński handel win, rynek Jasnogórski № 25.**

Zadać we wszystkich sklepach kolonialnych i spożywczych. **Handlującym rabat.**

30-4

GOLGOTA

w żywych obrazach w wielkim budynku panoramy. Aleja III obok parku. Otwarta codziennie.

Nadeszły nowe obrazy w kolorach.

Sanatogen Bauera

Wszystkim osłabionym, wycieńczonym,

zdecenerwowanym i pozbawionym energii
życiowej przywraca siły i chęć do życia

SANATOGEN BAUERA

Pochlebne opinie więcej niż 3600 lekarzy i profesorów. Dostać można we wszystkich aptekach i składach aptecznych. Wystać zać się bezwartościowych osądowców. Prawdziwy tylko w opakowaniu rosyjskiem.

Brozury gratis i franco wysyła B. Karczewski, Warszawa, Nowo-Senatorska 4.

Sanatogen Bauera

Poszukuję bony

do dwóch dziewczynk zarazem do szcya domowego w okolicy Zawiercia, znajdującej się o 10 wiorst, za wynagrodzeniem rub. 8 miesięcznie z całkowitem utrzymaniem. Wiadomość w księgarni Z. Hubickiej w Zawierciu. 841-2-1

Nauczycielka

z wykształceniem średnim, patentem i praktyką poszukuje posady nauczycielki w domu prywatnym lub na pensji. Wiadomość w księgarni Hubickiej w Zawierciu. 842

W Sobotę dnia 7 września w Zawierciu zgubiony został paszport na imię Czebińskiego Adama. Znalazca zeżche odnieść do fabryki Hulczynskiego w Zawierciu, za pewnym wynagrodzeniem. 843-1-1

W przyzwoitym domu można umieścić 2-3 uczniów Gimnazjum Polskiego. Wiadomość Teatralna 19a (I piętro). 785-1-6

Zakład ślusarsko mechaniczny poleca części rowerowe różnych gatunków, jak opony od 3 rb. 75 kop. i książki od 2 rb., nowe i używane rowery, a także



reparacje i smarowanie. Zarządzający **Knapiszewicz**, Częstochowa, Teatralna 8. Cyklodrom. 48-810

Park-Sanatorium

dla chorych na nerwy i serce.

Kuracja alkoholików - Odtrucenie. - Kuracja chorób żołądkowych i kiszki. Całkowity system wodolecznictwa. Prospekt.

Dr. HAYN
Bytom 6. S. 543-12-1 lekarz chorób nerwowych

Do wydzierżawienia

dom o trzech mieszkanach za 150 rb. rocznie ul. św. Kazimierza d. Szadziwicza. 845

Sprzedam dom mrowany piętrowy, ulica Stawowa Nr. 5. 818-8-4

Do sprzedania

dom z placem i 4 morgi gruntu po S. S. Badrołka na Placu Wieluńskim. Wiadomość ulica Jasnogórka Nr. 34 m. II piętro od godz. 3 po poł. 840-2-1